

Téerebu Yoël ak Kàngi Adventiste du Juróom-Ñaareel Bes bu Laodise — Limu Ñent-fukk ak Juróom-benn

Jeff Pippenger

2026-02-12

Limu ñeent-fukk ak juróom-benn bi

Caesarea Philippi ba Caesarea Maritima dafay melokaan bi diggante waxtu bu ñetteelu waxtu ba juróomeelu waxtu, te ñu ko xarale ca juróomeelu waxtu. Xaralug Caesarea ak Caesarea mooy Tundu Njëkk-jiir. Tundu Njëkk-jiir mi méngoo ak ñeneen ñaari rëdd ci màndargay yoon wu ñetti jéego yi jiitu ndigalu dibeeri Pentekot by juróom fan.

Ca tundu bi, Yàlla Baay bi waxaat na ñaareelu yoon. Jëkkëru yoon bi Mu waxoon mooy ca sóobu Krist, te mujj ga Mu waxoon mooy tuuti laata bant ba.

Léegi sama xol metti na; te lu ma wara wax? Baay, musal ma ci waxtu wii; waaye ndax lii la ñëw ba ci waxtu wii. Baay, maggalal sa tur. Noonu baat jógé asamaan ne: Maggal naa ko, te dinaa ko dellu maggal. Noonu mbooloo mi taxawoon fa, te dégg ko, ne dafa doon dënn; ñeneen ne, malaaka moo ko wax. Yowaana 12:27–29.

Yàlla day màggal turam bi su mu tàppee junni ñent-fukki ak ñeent-fukki ak ñent ci ñaar-fukki ak ñeent junni nit ñi, te bind ci seen kaw turam.

Ku daan ba noppi, dinaa ko def kenug bët ci kër Yàlla sama Yàlla, te du génnati fa mukk; te dinaa bind ci moom turu sama Yàlla, ak turu dëkkub sama Yàlla, mooy Yerusalem bees bi, bi descendsé jógé asamaan, bawoo ca sama Yàlla; te dinaa bind ci moom sama tur wu bees. Ku am nopp, na dégg li Xelum mi wax ci mbooloy gëm yi. Peeñu 3:12, 13.

Ca kaw Wàllu Soppiik bañ, Piyeer, Saag ak Yowaana rekk a doon taalibey yi fa nekk, ni ñu nekkoon itam ci dekkital janq bu Yairus ak baat yi akaat ci Getsemaane. Getsemaane, ni Baay bi waxee ci Yowaana fukki ñaar—dafa jiitu woon bant ba. Tekki Getsemaane mooy “pesukaay diwlin,” te loolu mooy wone nattu diwlinu jigéen yu sell yi. Getsemaane mooy “jafe-jafe ju mag” ji di yóbbu bakkan bi “kanam ak dee,” te jigéen yu xel yi dañuy jaar ci nattu bi, ndaxte ci ñaareelu nattu kër Yàlla gi dañoo daje “kanam ak dund,” ni Yeesu jàngalee “kanam ak kanam” diiru fanweer.

Bu njëkk yoon baay bi waxoon moo doon ci sóobu Kirist, te bu njëkk yoon mu yóbbu woon Piyeer, Saag ak Yowaana rekk, moo doon bi ñu dekkaloon doom ju jigéen ju am fukki at ak ñaar, doom Yayirus. Dekkalu janq bu jigéen ji am fukki at ak ñaar dafa ànd ak sóobu Kirist, mi mel ni màndargay dooley ndekkite gi. Dekkalu doom Yayirus dafa ànd ak sóobu Kirist ak Seesare Filip. Gesemane ak tiisug xol bu Kirist amoon bi Baay bi waxee lu jiitu bant ba, dafa ànd ak Seesare Maritima.

Ndeysaan ci wet, Piyeer dafa tegu ci ñeen-fukk ak ñeent ak ñaar fukki junni ñi ñu tëj, ca Césaré Filib bi, ba turu Simón Barjona soppeeku Piyeer. Buñu ko tëjee ca Paniyom, mooy Césaré Filib, Piyeer dem na ca waxtu bu juróom-benn ci tundu bi, fa ñu ko yékkati ni raayaay, ndaxte mu ngi toppandoo ngir tontoo woote gu Corneliyus ca Césaré Maritima. Ca Césaré Filib Piyeer bàyyi na ndaje boobu Exeter ak màndarga Yàlla ak yégleb Buu Gudd Giir guddi ngir waare ko. Yégleb Islaam, ni ko màggal gu trompet yi tegtal, yóbbu na Piyeer ba Césaré gu nekk ci géej gi. Yégleb Islaam yékkati na Piyeer ci gis-gisu àddina si, ndaxte Piyeer waxoon na lu jëm ci dikk gu yonentel gu Islaam, lu jiitu màggalu trompet yi.

Xooluleen, dina leen yónni Ilyaas mi yonent bi, bala bésu Boroom bi mag te tiit baaxul ñëw: moom nag dina delloo xolu baay yi ci doom yi, ak xolu doom yi ci seen baay, ngir bañ ma ñëw daldi dóor suuf si ak mbaañ. Malasi 4:5, 6.

Bataaxal Eliya bi ci rëyante gu nekk ci rëyante mooy bataaxal bi sampu ci méngale baay yi ak seen doom yi. Eliya mooy Baay Miller, mi di misaalal ay doomam. Téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent ñaar junni ñooy doom yi William Miller, te delloo xol-u Miller ci ay doomam mooy méngale jaar-jaaru Millerite ak jaar-jaaru Eliya, noonu itam Yaxya Miy Sóobkat ak yóhentkat bi ñu boolale ak téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent ñaar junni. Benn cër ci méngale ñeenti rëyante yii mooy ne, ci bépp jaar-jaaru nattu Eliya, Yaxya ak Miller, benn rekk bataaxalu dëgggu jamono—mooyoon bataaxal bi jóge ci yóhentkat bi.

Te Eliya, waa dëkk Tishbe te bokkoon ci waa Galàd, wax na Ahab ne: “Ni Aji Sax ji, Yàlla Israyil, di dund, moom mi ma taxaw fa kanamam, amul guy dew walla taw ci at yii, ludul ci samay kàddu.” 1 Kings 17:1.

Mbokk White wone na bu leer ne ñi nanguwul woon ndigalu Yaxya, mi Yeesu wax ne mooy Eliya, duñu jot njariñ ci njàngale yi Yeesu; te itam ne ñi bañoon ndigalu Miller, mi ñu teewal ci waxtu bi mel ni ndigalu malaaka bu jëkk bi, duñu jot njariñ ci ndigalu malaaka bu ñaareel bi. Ci kaw yégleb Eliya ne taw mi dina ñëw rekk bu ko moom santaanee, amoon na itam nattu gu mujj ga, ga ëmboon ndigal gi ñu tànn diggante ndigalu Eliya ak ndigalu Baal. Misaal gu yonent ci wax ji ne “ba kaña” dëppook na Mount Carmel bu Eliya ak yoonu Dibeer bi.

Kon nag Akab yónnee ci ñépp ñi bokk ci Israyil, dajale yonent yi ca tundu Karmel. Noonu Eliya ñëw ci ñépp ña, ne leen: «Ba kàn ngeen di sàccaar ci diggante ñaari xel? Su Boroom bi mooy Yàlla, toppleen ko; waaye su mooy Baal, toppleen ko.» Waaye nit ña tontu ko benn baat. Noonu Eliya ne nit ña: «Man rekk, ba tey, maa des yonentub Boroom bi; waaye yonentu Baal am nañu ñeenti téeméer ak juróom-fukk. Nañu nu may nag ñaari yëkk; nañu tann benn yëkk ci seen bopp, dagg ko ay xaaju, teg ko ci bant, te buñu ci taal safara; man itam dinaa waajal beneen yëkk bi, teg ko ci bant, te duma ci taal safara. Yeen nag wooleen turu seen yàlla yi, te man dinaa woo turu Boroom bi; te Yàlla ji tontu ak safara, kooku mooy Yàlla.» Noonu nit ñépp ña tontu ne: «Loolu wax bu baax la.» 1 Kings 18:20–24.

Nattu Karmel mooy tànn diggante ñaari yégle. Nattu bu nekk diggante waxu Yàlla dëgg ak waxu fen, ak yonnent bi Eliya walla yonnent yi toogoon ci lekkukaay Yézabel. Moo doon mbirum ndaw si ak yégle bi. Ci 1844, Karmel amaat na, ba Boroom bi indi ab nattu buy wone ne Miller mooy

yonnent bi dëgg, te yëgleb Miller mooy xonq mi ak taw bi. Wuuteg yonnent bi dëgg ak yëgle bi dëgg, ci jàppandikoom ak yonnent bu fen ak yëgle bu fen, dafa feeñoon ca ndaje kañ Exetër, ci kër gu maggu Exetër ak kër gu maggu kurélug Watertown. Ñaari tabernak yu tey wone lu dëgg ci jàppandikoom ak lu dul dëgg. Wuuteg bi ñu defoon ci Karmel ak taariixu 1844, ñu ko xamale ca Sesaré Filib, ba Péexeeru tëjjeef, te yékkati ko ci tundu bi muy ràññee. Yékkati nañu ko ndaxte moo waxoon ne yëgleem rekk mooy yëgle bi dëgg ci tawu mujj ba. Yékkati nañu ko ba bi waxam gi amee.

Màggalu bu trompet yi mooy ñetteelu ndaje ak xelum seetlu ci jamono Pentekot, te lu jiitu xelum seetlu boobu, Piyeer xamale ne war na bàyyi Islaam mu mucc ngir màndarga tàmbali yëglee Woote gu Diggante guddi. Matug kàddug yonent mooy li defoon wuute bi nekk ci diggante Millerit yi ak Protestañ yi, ñoom ñi di firi nit ñi bokkoon ci ñëw-kàddug njëkk te ñu di leen weesu. Eliyaa ci boppam rey na yonent yu dëgërul ya, bu yoon wi feeñee ne am na wuute ci diggante dëgg ak fen. Wuute wi mooy am ci màggalu bu trompet yi, bi yeneen waxu ne Islaam dina feeñ, te loolu mat.

Waxu Guddi-Ci-Biir gu tarih Milerit yi doon wax gu ñu waxoon lu ñu jubbanti te gannaaw loolu mu am. Mu am na 22 Oktoobar 1844, fekk xalaatu njëkk bu Miller ci mbirum Guddi-Ci-Biir mooy atom 1843. Samuel Snow dafa tegtal njubantal xebaar bi, te xebaaram lañu xamoon ni mooy xebaaru Guddi-Ci-Biir gu “dëgg”.

1844 nekkoon nañu ci misaal bu wone wuute gi nekk ci diggante yëgleb Miller ak yëgleb Protestañ yi. Ci jéego ngir nattu gi, Protestañ yi Miller rey na leen, te gannaaw loolu ñu nekk Protestañ bu wacc ci ngëm, doom yi Room, saraxalekati Jezabel. Wuute gi feeñ na ci nangu walla bañ yëgleb wax ci kanam. Ak Yaxya ak Miller, yëgleb wax ci kanam wi dafa bloot yëgleb bu jubadi bi ñeel askanu kóllère gu njëkk, ñi ñuy bàyyi. Yëgleb Eliya dafa wax ne du am taw mukkk ludul ci baatam, te gannaaw ñetti at ak genn-wàll, nattu gi ngir seedeel wax jooju war na feeñ.

Noonu, bi Ahab giséé Eliya, Ahab ne ko ko: “Ndax yaay ki di jaxase Israyil?” Mu tontu ne: “Man jaxasewuma Israyil; waaye yaw ak kër sa baay, ndaxte dangeen bàyyi ndigali Boroom bi, te nga topp Baalim yi. Léegi nag yónnee, te dajaleel ma Israyil gépp ca tundu Karmel, ak yonent yu Baal ñeent téeméer ak juróom-fukk, ak yonent yu xeer ya ñeent téeméer, ñiy lekk ca bàñqaasu Jesebel.” 1 Kings 18:17–19.

Wuutale bi nekk ci diggante lu dul dëgg ak lu dëgg, muy ki yóbbu xibaar bi walla xibaar bi ci boppam, am na ci jëfandikoo bu nattu boolee ak jiiñ ci kow xibaar bi ak ci kow ki koy yóbbu. Ilyaas mooy ki ñu jiiñ ne mooy sonal Israyil, ndaxte xibaaram tax na taw bi taxaw. Su fekke ne taw bi daan na wéy di taw ci Israyil, kenn du woon yékkati benn mbir ci Ilyaas. Mbir mi dafa sukkandiku woon ci waxu Ilyaas bu jëm ci li di ñëw, ak ci ni mu matalee ci biir ñetti at ak genn-wàll.

Bi Piyeer nekk ci jéemantu xóot bu Caesarea Philippi, mi di màggalu trompet yi, te itam fa la ñuy yiwi mbaam ma, njàlbéenug yëgleb Woote bu Diggante Guddi gi lañu màndargaal. Piyeer, ni Eliya, fekke na rekk firndeelug waxam wu njëkk wi, te wuuteg dëgg ak fen bi feeñ na ngir ñépp gis. Firndeelug wax ju njëkk ji màndargaalees na ko ak màggalu trompet yi — mi di jéemantu xóot bi. Wax ju njëkk ji wonees na ko ci 1840 ak ci 1844, fa ñuy jubanti ab wax ju njëkk, gannaaw loolu

mu am. Wax ju njëkk juñ jubanti woon, ji Josiah Litch, dooleel na malaaka bu njëkk ba ci 11 Ut 1840, te waxu atum 1843, bi Miller waxoon, Snow moo ko jubanti.

“Ci atum 1840 am beneen yeneen ci mat séddoo bu yéeme ci waxu Yàlla moo yëngal yëngu-yëngu gu yaatu. Ñaari at yu jiitu woon, Josiah Litch, kenn ci saraxalekat yi jiite ci waaree ñëw ga ñaareel ga, moo génne ab firnde bu ndaw ci Peeñu Yuhana 9, di wax lu jiitu bu jëm ci daanu Mbooloom Ottoman. Toppandoo ak ay nattam, kàttan googu war na woon a tas... ci 11i Ut, 1840, buñu man a séentu ne kàttanu Ottoman ci Constantinople dina dammiku. Te loolu, man gëm naa ne, dees na ko gis ne noonu la.”

“Ci waxtu wi ñu tëraloon, Tirki, jaarale ko ci ay ndawam, nangu na aarug doole yu booloo yu Europé; te noonu mooy teg boppam ci suufu saytu réew yu Kiristaan. Loolu am na ba mat sëkk waxi yonent gi. Bi loolu siiwée, mbooloo yu bare gëm nañu ne pexe yu tekki yonent yi Miller ak ay bokkam jëfandikoo dañoo jub; te loolu jox na yëngu-yëngu ngir dellusi ga doole gu réy. Nit ñu am xam-xam ak daraja booloo nañu ak Miller, muy ci waare waxtaanam ak ci bind ak siwal ay xalaatam, te li ëpp dox jëkk ci 1840 ba 1844.” The Great Controversy, 334, 335.

Waxu Litch jëfandikoo ci wax gu ñëwuloon mooy ci Islaam, te waxu Snow mooy ci bunt bu tëj. Bi waxu Litch mattee, yoonu firndeel bi tax a dëgëral xebaar bi nangu nañu ko, te ñi nangu xebaar bi “boolewuñu” ak yonnenta bi. Xebaar bi ak yonnenta bi itam, dañu leen xammee ci matug wax gu ñëwuloon ga. Waxu Litch jëfandikoo ci wax gu ñëwuloon mooy ci Islaam, te waxu Snow mooy ci bunt bu tëj.

«Gis naa nit ñi Yàlla bàyyi ak mbégte ci yaakaar, di xool seen Boroom. Waaye Yàlla naroon na leen a nattu. Ay loxoom muur na ab njuumte ci waññ waxtuyi yëgle yi. Ñi doon xaar seen Boroom gisewuñu njuumte boobu, te itam góor ña gëna xam-xam, ñi doon bañ jamono ji, gisewuñu ko. Yàlla naroon na ne ay nitam dañuy daje ak naqaru yàqu yaakaar. Jamono ji weesu na, te ñi doon xaar ak mbégte seen Musalkat nekk nañu ak tiis ak yàqu xol, waaye ñi bëggul woon feeñug Yeesu, waaye nangu woon yégle bi ndax ragal, bég nañu ne ñëwul ci jamonoy yaakaar ji. Seeni waxu ngëm du woon lu laal xol bi te sellal dund gi. Weesug jamono ji mággaloon na ngir feeñ xol yu mel noonu. Ñoom ñooy ñi jëkka dellu, di ree ak ñi nekk ak tiis te yàqu yaakaar, ñi bëgg dëgg-dëgg feeñug seen Musalkat. Gis naa xelu Yàlla ci nattu nitam ak jox leen nattu gu xóot ngir gisal ñi di xañu te dellu ginnaaw ci waxtuw nattu.»

«Yeesu ak mbooloom dal yu asamaan yépp xooloon ak yërmande ak bëgg-bëgg ñi doon séentu ak yaakaar ju neex di seetaan moom mi seen xol bëgg. Malaaka yi daan naaw ci seen wet ngir dooleel leen ci waxtu seen nattu. Ñi bañoon a nangu yégleb bu asamaan bi, bàyyi nañu leen ci lëndëm, te meru Yàlla tàkk ci seen kaw, ndaxte bëgguguñu woon a nangu leer gi Mu leen yónnee woon jóge asamaan. Ñoom ñi takku, te nàqarlu nañu, ñi mēnuñu woon a xam lu tax seen Boroom dikkul, bàyyiwuñu leen ci lëndëm. Yeneen yoon, yóbbu nañu leen ca seen Bibil ba ngir gëstu ay diir yu waxoon ci yonent yi. Loxo Boroom bi dindi na ci ay lim yi, te leju njuumte ga gis na leer. Gise nañu ne diir yi yonent yi waxoon jëm nañu ba 1844, te benn firnde bi ñu jëfandikoo woon ngir wone ne diir yu yonent yi jeex nañu ci 1843, mooy itam firnde bi wone ne dinañu yem ci 1844. Leer gu jóge ci Kàddug Yàlla tàllal na seen taxawaay, te gis nañu fa ab waxtu bu yàgg—“Bu [peeñ mi] yàgg sax, xaaral ko.” Ci seen mbëggeel ngir dikkug Kirist gu gaaw, fàtte nañu woon yàggug peeñ ma, mi waroon a wone ñi di xaar dëgg. Yeneen

yoona, amoon nañu ab bés bu ñu jublu ci. Waaye gis naa ne ñu bare ci ñoom mēnuñu woon a jéggi seen nàqar wu metti ngir amaat kàttanug cēre ak doole ju mel ni ji feesaloon seen ngēm ca 1843.»

“Seetaane ak malaakamam daan nootu leen, te ñi bëggul woon a nangu yégle bi, dañu sant seen bopp ci seen xel mu jēm kanam ak seen xam-xam ci li tax ñu bañ a nangu réer ga, ni ñu ko woowe. Waaye xamuñu woon ne dañuy bañ ndigalu Yàlla ci seen bopp, te ñu doon liggéey booloo ak Seetaane ak malaakamam ngir jaxasoo askanu Yàlla, ña doon dundee yégle bi bawoo asamaan.”

«Ñi gēm ci bataaxal bii dañu leen sonaloon ci njël yi. Diir bu nekk, ñi bëggul woon nangu bataaxal bi, ragal moo leen terewoon jëfandikoo xalaat yu nekk ci seen xol; waaye weesug waxtu wi feeñal na seen dëgg-dëgg xel. Dañoo bëggoon noppi seed bi ñiy xaar ña daan naxal ne war nañu koo yégle, maanaam ne jamono yu wax ci yonent yi dafa yàgg ba 1844. Ak leer gu xóot, gēmkat yi leeral nañu seen njuumte te joxe sabab yi tax ñu yaakaaroon seen Boroom ci 1844. Ñi leen di weddi mēnul woon indi benn layoo ci kaw sabab yu am doole yi ñu joxoon. Waaye merum njël yi tàkk na; dañu fas yéene bañ a déglu firnde, te téj seed bi ci biti njël yi ngir ñeneen ñi bañ a ko dëgg. Ñi muñoonul woon téj ci ñeneen ña leer gi Yàlla joxoon leen, génne nañu leen ci njël yi; waaye Yeesu nekkoon na ak ñoom, te ñu neexoon ci leeru kanamam. Ñu waajaloon nañu ngir nangu bataaxalu malaaka ñaareel bi.» Early Writings, 235–237.

Piyeer dafa tegtal ñi tééméer ak ñeent fukk ak ñeent junni ñent tééméer ak ñeent fukk ak ñeent, ñi, ni Litch, jébbale ab yégle yu jubat ci Islam ak mujju buur gu nekk; te itam, ni Snow, Piyeer jébbale na it ab yégle yu jubat ci bunt bu téj bi. Baatu Litch ci ñaareelu ay wooyee ci Islam ab yégle la woon bu dëkk ci bitim-reew, te bunt bu téj bu Snow mooyoon ab yégle bu dëkk ci biir. Ci Snow, liggéey bi tàmbaalee na bi Boroom bi jële woon loxoom ci figiir yi, te ca lañu gis ne benn seede boobu, bi ñu njëkk a defe woon ni muy firndeel 1843, moo dëgg-dëgg di firndeel 22 Oktoobar 1844. Waaye ci Litch, xayma la woon bu, bi mu mattee, indi malaakam Pexe yi fukk wàcc ngir taxaw ci suuf ak géej gi.

Liici mi yeesaat ne, fukki fan laata mu mat, mooy xamle ne liggéeyu jubbanti benn yégle bu jiitu dafa doon natt. Ndax tàmballi gi ci 1840 ak jeexital gi ci 1844, dëgg-dëgg, ab màndargay waxi yonent buy tektal yégle buñ yeesaat ngir mu nekk déggantéy Yuuxu Guddi gu dëgg? Ndax alfa ak omega ci jaar-jaaru Millérite, mi jeexee ci yégle Yuuxu Guddi, dëgg-dëgg dafa màndargaal melokaan yu yonent yi ci Yuuxu Guddi gu dëgg gu ñettéem-fukki junni ak ñeenti junni?

Ci ñaari jamono yu yépp yi ñu waxee yégle bu jubbantal bi, wërngal feeñ na ci boppam ci kaw yégleb Millerit bi, ndaxte yégle bi dafa sonal nit ñi. Bi Piyeer taxawee Kesaré Filipi, am na fa wërngal ci mbirum yégle bi, bi tàmbaalee woon bala Kesaré Filipi, ndaxte moomu mooy matug li dëggal ne ci kàddug Piyeer rekk la yégleb taw bi di wàcce. Kesaré Filipi mooy feestu bu trompet yi, te muy ànd ak Kirist di yónnee ñaari taalibe, di tekki malaaka ñaar ba, ngir yiwi mbaamum Islaam. Yiwum mbaamum Islaam mooy yëgël ndoortel yégleb Yuuxu Guddi gi ci ndaje xare bu Exeter, ndaxte bi mu agsee ci fas, fekk bés benn weesu na, ci 13 Ut, Samuel Snow, mi toogoon baaye ndax bañ a dikk ca bësu ubbi ga, mooy màndarga mujju jamonoy xaar ga ak ndoortel yégle

bi, bi ñuy yóbbu mel ni gannaay gu mag bi ndaje mi jeexee ci 17 ga.

Werante gi ci jaar-jaari taariixu Millerite bi, jiiñi yu buur Akab ak bañ-bañu Yawut yu di xuloo yi Kirist dugg Yerusaleem, ñoom ñépp dañuy won werante gu àgg ba ci njeexitalam ca bérébu màndarga yi, bu mbaam ma yiweesoo. Yiweesoo mbaam ma mooy firndeelug ab yonnént gu taxawal bunt bu tëj ci kaw Adventism ca njàlbéen ga ca Césarée Philippi, ak bunt bu tëj ci mujjug jamono ja ca Césarée Maritime. Mbaam ma mooy misaalug Islam bu ñetteelu wóor wa, mi di dóor États-Unis, boole Nashville, Tennessee. Yégle bu antuwul bu 18 Sulet 2020 bi, léegi dees na ko jubal ndank-ndank bi Boroom bi di dindi loxoom, tey ubbi liñu tëj woon ci Peeñug Yeesu Kirist. Ubbig liñu tëj woon loolu dafa tàmbalee ca màndiñ ma ca Sulet 2023.

Peeñu Daniel Fukk ak Benn bi

Màggalu bu trombet yi dafa tektal trombet bu juróom-ñaareel bi, miy ñetteelu musiba bi, muy Isalaam. Trombet mooy ab yégle xare bu jóge bitim-réew, waaye man nañu ko itam déggoo ko ni woote gu biir ngir ab ndaje bu sell. Naka ab seetlu buy xamle li dëgg ak li dul dëgg, bi tambalee ba fanweeri at ak ñett-fukk yi ci nattu kër Yàlla gu ñaareel gi jeexee, mooy benn yégle bu jóge biti ak bu jóge biir. Nattu bu njëkk bu sampu ndomboo takk na ca noorug 2024, ak peeñug bitim bi ci mbirum antikrist, ni ñu ko tektalee ci Daniel 11:14.

Te ci jamono, ñu bare dinañu jógu di weddi buur bu bëj-saalum; te itam, ñi mbóotu sa xeet te di jëfandikoo jàkka ngir yékkati seen bopp, ngir taxawal peeñ ma, waaye dinañu daanu. Daniel 11:14.

Saar bu jiitu jëwriñ Panium, te seedeem Panium di wéy ba ca saar fukk ak juróom.

Ndax buur bu bëj-gannaar dina dellusi, te dina génne mbooloo mu gën a réy ba mu jiituwoon; te ci lu wóor dina ñëw gannaaw ay at yu njëkk ak xeetlu bu réy ak alal yu bare. Daniel 11:13.

Buur bëj-ganna bi ci ay kàddu yu fukk ba fukk ak juróom-benn mooy doole ju papaas bi di jëfandikoo ni ab ndaw-doole, ki Ronald Reagan di waraloon ndawam ci kàddu fukk, ba miir baa ñu doon wax Iron Curtain ñàkk, ni ko wonee ci daanu Miir Berlin bi ci 9 Nowàmbar 1989. Kàddu fukk ak juróom-benn mooy màndargaal wallu miir mi doon tasale kërceen ak nguur gi ci yoonu Dimaas. Kàddu fukk ak benn ak fukk ak ñaar dañuy tegtal xareb Ukraine bi tàmbalee ci 2014, te kàddu fukk ak ñett mooy xamle tannug 2024 bi, ba Trump, njiit bu juróom-ñett ba ndaw ci Reagan, te itam mooy njiit bu juróom-ñett bi bokk ci juróom-ñaari njiit yi ko jiitu, “dellu” ak doole gu gën a réy, ndaxte bu delloo dina “indi mbooloo mu gën a bare ba mu weesu bu njëkk bi, te dina dikk dëgg-dëgg gannaaw ay at yu wóor.” “Ay at yu wóor” yooyu mooy ñeenti at yi Joe Biden nekkoon.

Gannaaw 2024, ci déggoo ak waxu benn-fukk ak ñett, Room duggu na boppam ci jaar-jaaru waxu yonent yi bu Panium. 8 Mee 2025, jëfandikukat bu njëkk bu paap bi jóge ci suuf su tedd te màgg gu ngëm gi tànn nañu ko, te moom tànn turu Leo, te tur woowu yóbbu na ak moom ñu bare ci melokaan yu am solo ci yonent. Gannaaw loolu, ci waxu benn-fukk ak juróom, xeex bi tàmbali na.

Kon buur bëj-gannaar bi dina ñëw, te tabax ay pënd yu ñu fexe, te jël dëkk yi gën a wér ci tata yi; te dooley bëj-saalum bi du ko man a taxaw, du itam ay nitam yu mu tànn, te du am benn

doole buy man a taxaw ci kanamam. Daniel 11:15.

Xareb Paniyum bi dafa tàmbalee ci aaya fukk ak juróom, te rabi suuf si, mi Donald Trump di tegtal, dina daan nguur gu bëj-gànnar gi. Buur bu bëj-gànnar bi ci aaya fukk ak benn tàmbalee na xare ak Ukraine, doole ju wuutu baap bi, jooju la baap bi doon jox xalis tey dimbali, jaarale ko ci doole ju wuutu baap bi nekk ci aaya fukk—Mbooloom Ameerika. Buur bu bëj-gànnar bi dina am ndam ci xarebu Raphia, waaye gannaaw ndam loolu, yàqu-yàqu gu yokk te feeñ ba sax ci njéexitalug benn nguurug ajdahaa gu bëj-gànnar, dafa bàyyi buur bu bëj-gànnar bi ci berab bu metti lool ci wet gu néew doole, bi buur bu bëj-saalum bi delloo, gëna am doole lu mu masoon, te waajal xarebu Paniyum. Risi ak Putin ñoo di buur bu bëj-gànnar bi ba Ameerika tàmbalee xareb Ukraine bi ci atum 2014. Ci 2022 la song bi tàmbalee, deret daldi wal. Ci 2024 buur bu bëj-saalum bi dellusi.

Piyeer nekk na ca Seesaré Filib bi, te loolu mooy tambaliwaayu yégleb xibaaru Yuuxu Digg-guddi. Piyeer, ni Eliya ak Millérite yi, ni Litch ak Snow di leen teewal, dafa woon jëkk a yégle ab waxu waxu bunt bu tëjju ak Islaam. Matug waxam mooy xamle wuute gi nekk diggante yégleb tawfeexu mujj gu dëgg ak gu dul dëgg, ak it yonnent yi dëgg ak yi dul dëgg. Xibaaru Piyeer mooy xibaar bi ñu jubal ci Nashville ak Islaam, te bu taxawee ca Seesaré Filib bi, mu ngi taxaw ca Panium, xare bi jiite yoonu Dibeeru dund bi ci saar 16. Matug waxu Piyeer mooy xamle tambaliwaayu yégleb Yuuxu Digg-guddi, bi ñu yiwi Islaam, te itam, ci rëdd ak rëdd, mooy bi xareb Panium agsee.

Peegu Danyeel fukki

Bëj-gànnar biir bu trompet yi dafay tegtal trompet bu juróom-ñaareel bi, mi di ñetteelu musiba bi, mi di Islaam. Trompet mooy bataaxal bu artu, te itam woo ci ndaje mu sell. Itam mooy seetlu bu wóor wi tambalee bu fanweer yu ñett-fukk yi ñaareelu kër Yàlla bi di nattu jeexee. Njálbéen gi njëkk gi di seetan bu biti, buy taxaw ci antichrist, agsi na ci noorug atum 2024, te njálbéen gi ñaareel gi di seetan bu biir, buy taxaw ci Kirist, ni ko Daniel 10 tegtalee, agsi na ci 2026.

Noonu ma xoolaat, te gis, te ñu ngi fi nit ku sol yére yu linu, te def na wër-bu-géej ci ndëggam ak wurus wu baax wu Upphas. Yaramam mel ni beril; jëmmam mel ni leer gu melax; ay bëtam mel ni lamp yu safara; ay loxoom ak tãnkam mel ni xànjari wu ñu raxas ba mu leer; te baatam mel ni baatu mbooloo mu bare.

Man maa, Daniel, ma gis pegt gi doom; ndaxte góor ña nga and ak man gisulñu pegt ga; waaye tiit bu réy daldi dikk ci seen kaw, ba tax ñu daw, dem nēbbu.

Kon ma nekk naa maak, te gis naa peeñ gu réy gi, te doole desul woon ci man; ndaxte taar sama kanam soppiwuloon ci man ba neexul, te amuloon naa benn doole.

Waaye dëgg naa baat yi mu wax; te bi ma dëgge baat yi mu wax, ma nekk ci nelaw gu xóot, di daanu ci sama kanam, sama kanam jublu ci suuf.

Te xool ma, loxo nag laal ma, mu tax ma toog ci sama bēñ ak ci baaraamu sama loxo. Mu ne ma: “Yow Daniyel, góor gu Yàlla bëgg lool, xam wax yi may waxal la, te taxaw bu jub; ndaxte yow lañu ma yónni léegi.” Bi mu waxee ma kàddu googu, ma taxaw di yërēm. Noonu mu ne

ma: “Bul ragal, Daniyel; ndaxte li dale ca njëkk bés ba nga dogal sa xol ngir xam te toroxal sa bopp fa kanam sa Yàlla, dégg nañu sa wax, te ñëw naa ngir sa wax yi. Waaye kilifa réewum Perse weddi na ma benn fan ak ñaar-fukk ak benn; waaye xool ma, Mikaa’el, kenn ci kilifa yu mag ya, ñëw na ngir dimmëli ma; te desoon naa fa ak buur-yi Perse. Léegi ñëw naa ngir may xamal li dina dal sa xeet ci bés yu mujjaay; ndaxte peeñ mi jëm na ci bés yu bare.” Bi mu waxee ma wax yooyu, ma jublu sama kanam suuf, te ma neexul wax.

Te xoolu, kenn ku mel ni sàmmu doom-aadama yi laal sama tuñ; ba noppi ma ubbi sama gémmin, wax, ne ka taxawoon ci sama kanam: “Sama sang, ndax peeñ mi, metit yi dellusi nañu ci man, te desatul benn doole ci man. Ndax naka la jaamu sama sang bii man a wax ak sama sang bii? Ndax ci man, ci saa si doole desatul ci man, te sax neenatul benn ngelaw ci man.”

Noonu kenn ku nekat ma, daldi ma, mo mel ni melow nit ñu mel ni nit, mu dooleel ma. Mu ne ma: “Yaw nit ki ñu bëgg lool, bul ragal; jàmm na la; am doole, waaw, am doole.” Bi mu waxee ak man, ma am doole, ne: “Na sama sang wax, ndaxte yow dooleel nga ma.” Daniel 10:5–19.

Ci ñaar-fukk ak ñaaréelu bés bi, Daniel gis na peeñu Saraxalekat Bu Kowe bi ci asamaan ci fan yu mujj yi. Peeñu Room miy samp peeñ mi moo doon natteg ndombo ak alfa bu atum 2024, te peeñu Kirist moo di natteg kër Yàlla gi. Loolu jur na xeexoo gu tas kuréelu ñi daw bàyyi Daniel te nēbbu. Kuréel googu, ci fen ak neen lañuy nēbbe, te looloo tax ñuy jot nax gu tar.

Gannaaw ñu laalna Daniyel ñetti yoon: bu jëkk bi Jibiriil, gannaaw loolu Almasi bi, te ba noppi ñetteelu yoon bi Jibiriil. Ci Barab bu Gëna Sell bi, bu ñu laalee Daniyel ñetti yoon, dafay mel ni xojkatug doole, ndaxte tambalee na ci moom ne amul woon doole bi mu gisoon peeñ mi, waaye ci ñetteelu laal ba mujj bi ñu dëgëral ko bu baax. Ñu dëgëral ko ngir mu xam li dina dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi. Baatu waxu yonent bi ci li dina dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi mooy bataaxal bi ñu teewal ci léebu fukki janq.

Danyeel tàmbele ak amul doole, ndax gis-gis bu mel ni seetu bu Kirist mooyoon lu ko tax mu des akul doole; waaye ci njeexital ñetti laal ya, mu dëgër, te ndigal li ne “na nga dëgër, waaw, na nga dëgër” mooy ñaareelu wax ju ñu yóbbante, te loolu mooy màndargaal malaaka ñaareel bi walla nattu ñaareel bi. Nattu ñaareel bi mooy nattu kër Yàlla gi, fa xeetu Yàlla diñu leen dëgëral ngir yégle xibaaru Yuuxu Diggante Guddi gi bu ndaje màkkaanu Exeter jeexee. Nattu boobu mooy nattu kër Yàlla gi, fa doj wu ci kaw gën a mag, bi doon woon fondaman ak doju wet gi, di nek doj wu ci kaw bu yéeme kër Yàlla gi, noonu muy màndargaal jeexitalam. Danyeel dëgëral nañu ko ca fanweer ak ñaar fukki ñaar ba, bi mu duggée ci Bérab bu Gën a Sell bi ci ngëm. Bi mu ko defee, Jibraayil laal ko, ba noppi Kirist laal ko, ba noppi Jibraayil dellu laal ko. Kon nag Danyeel dëgër na ngir yégle xibaar bi ci Bérab bu Gën a Sell bi, fa mu gis Kirist diggante ñaari malaaka; te bérab bi ci Bérab bu Gën a Sell bi fa Kirist nekk ci digg bi mooy bérabu yërmande bi, ak ñaari serub yu muuru yi di xool ca gaal ga, ga leer gi joge ci leeru ndamu Shekina gu Kirist mi toog ci saagoom di leeral. Gis-gisu Danyeel fukki bi ñu sampu na ko ci yoonu yonent, ak Danyeel di xool ndamu Kirist mel ni Shekina ci kaw saagu bérabu yërmande bi, fekk ñaari serub yu muuru yi di xool dugg ci gaal ga!

Balaa mbëgtu trompet yi, Eliya dafa wax ne yéen waxam ci taw bi mooy rekk waxu taw bi jóge ci Boroom bi, te dafay joxe ab yégle gu jëm ci mujjam ak wone gu leer buy firndeel kan mooy ndawsi Boroom bi walla kan du ko, ak lan mooy waare bi walla lan du ko. Diiru ñetti at ak genn-wáll ak genn-wáll bu jiitu Karmel, buur Ahab dafa doon seet Eliya, ndaxte amna jamono ju xuloo ji jiitu Karmel. Tundu Karmel moom ab nattukaay rekk la fa melowaay di feeñ. Benn jamono boobu ci jaar-jaaru Millerite moom itam dafa yoroon benn seede boobu, ba ñi bañee waare bi tēj ñi takku ci kàṅkam yi, te gannaaw loolu ñi takku jóg a yégle benn waare buy woo nit ñi mujj ci biir ñi doon nit ñi nekk ci kóllère gu njëkk gu daanu, ña ngay bayyi gannaaw.

Piyeer mungi ci yoonu-dogal bésu-dibéer bu Pentikót, di yéglee bataaxalu Yoël; loolu mooy ne Piyeer di yéglee benn bataaxal boobu sax bi jamono jiitu guddi gi tàmbalee ci mujju ndaje-xētu Exeter, mi tambalee ba ca saa sa waxu-jëmkanam Piyeer feesal nañu ko ci njub, ni ko doon bataaxali Snow ak Litch it. Jëfandikoo wuuyoo mooy faral di jiitu matug waxu-jëmkanam bi. Kon nag, wuuyoo gi day tàmbali balaa waxu-jëmkanam bi mat.

Bataaxal bi di jur tiis ci Ahab, Jezabel ak seeni yonent yi, ak Yawut yu bëgg a xuloo yi nekkoon ci fan yi Kirist, ak Protestan yu daanu yi ci jaar-jaaru Millerite, Piyeer mooy ko wax ne mooy téereb Yoel. Bala ñetteelu seetukaay bu wér bi te màndargaaleefi loosug mbaam mi, Adwantis bu Laodise moo daanxi bataaxalu Piyeer; te Piyeer tontu ci seen aaytebi jox xamle ne ndaw ñi màggatulewuñu ndoxum sangara, waaye ñoom dañuy matal rekk li nekk ci ñetti sarxi Yoel. Ñetti sarxi Yoel tambali na ak yedd gu metti ci kaw Adwantis bu Laodise. Bu bataaxal bi agsee ci noppu ñi màggat ak naan gu tar, dinañu tontu. Dañoó daje ak Kirist bi Mu wàcce tundu wa ci yoonam jëm Yerusalem, te dañoó ko dellu di daje ak moomaat ci Yerusalem.

Mburu mi ñàkk, duggu gi tàmbali na; Yawut yu di jëfandikoo wax ju bare bëgg nañu ñu noppis bataaxal bi. Yeesu sax di wéy, ba noppi taxaw jooy ci bés yu mujj yu waxtu xéewalu natangu Adventisme. Gannaaw loolu, ca Yerusalem, am na beneen jàkkaarloo ak Yawut yi, ñoom ñi bëgg nit ñi bàyyi seen yégle bi. Bi jant bi sooree bés booba, waxtu xéewalu réewum Yawut ya jootaat na beneen jéego. Yokkutege bëgg-bañ bi sax na ba ci dee gi ci bant ba, te dafa tàmbali woon bu baax ak dekki bi Lasaar, mi màndarga woon ñëwug malaaka ñaareel bi ak waxtu yi yàgg.

“Betani dafa jege woon na Yerusalem ba xew bi nekk yégle dekk ba gaaw. Jaarale ko ci yépp-yéppkat yu gisoon kéemaan gi, kilifay Yawut yi jot nañu ci gaaw dëgg yi. Ci saa si lañu woo ndajeem Sanedireṅ ngir dogal lu war a def. Léegi Almasi bi feeñal na bu baax ne moo yor sañ-sañ ci kow dee ak bàmmee bi. Kéemaan gu mag gu mel noonu mooyoon seede bu mujj bi Yàlla jox nit ñi ne moo yónni Doomam ci àddina ngir seen musal. Loolu nekk woon woninu kàttanu Yàlla gu doy ngir convainkër xel mu nekk su fekkee ne njiitug waxin ak xel mu leer. Ñu bare ci ñi seede woon ndekkitel Lasaar, gëm nañu Yeesu. Waaye bañug saraxalekat ya ci moom gëna tar. Dañoó weddi woon bépp seede bu gëna ndaw ci Yàllaayam, te kéemaan gu bees gii rekk moo leen gëna merloo. Dee ba dekkat na ci leerug bëccëg, te fa woon mbooloo mu barey seede. Benn pexe manu woonula faral di dindi dooley seede boobu. Moo tax noonu noonug saraxalekat ya gëna bon. Gëna ca kanam, dogu nañu ba noppi ne dañuy taxawal liggéeyu Almasi bi.”

“Sadusen yi, doonte seen xol neexul Kirist, waaye seen fitna ci moom feesul woon a ni ko Farisen yi defe. Seen bañ bañ bu metti woonul a ni seen bos. Waaye léegi, tiit jàpp na leen bu baax. Gëmulñu dekkiwatey ñi dee. Dañoo indi li ñuy wax xam-xam, di xalaat ne kenn manul delloo bakkan ci yaram wu dee ba noppi. Waaye ak ay wax yu néew ci Kirist, seen njàngale gu ñu sos daanu na. Won nañu leen ne xamulñu Mbind mi, te xamulñu it kàttanu Yàlla. Gisuñu woon benn yoon ngir dindi xel mi kéemaan ga def ci nit ña. Naka lañu doon man a wëlbët nit ña ci moom mi daan na ba jële dee yi ci bàmmeel bi? Yéene yu dul dëgg lañu tas ci biir nit ña, waaye kenn manul weddi kéemaan ga, te xamuñu naka lañu doon def ngir wàññi dooleem. Ba fukki fan yii, Sadusen yi dooleelul woon pexe mu ñuy rey Kirist. Waaye gannaaw ndekkiwate Lasaar, dogu nañu ne ci dee rekkam rek lañu man a tax mu noppi di leen yedd ak kóllère gu amul ragal.” The Desire of Ages, 537.

Ndee Láasaar moo tàmbalee ñaari fan yu ñeent yi Yeesu yéexee. Deegeem dafa mel ni jotuwaayub ñaareelu malaaka bi, miy téere tàmbaliwaayu waxtu waññiku bi. Dekkiwaayam moo tegtal dekkiwaayu ñaari seede yi ci Desàmbar 31, 2023, ñaari fukki at ak ñaar gannaaw 9/11. Dekkiwaayam moo tegtal itam dekkiwaayu yax yu wow te dee yi Ezekiel. Dekkiwaayam dafa amoon misaal ci bindug Aadama, mi doon nit ñi, ñu tegtal leen ak suuf, boolees ak Yàllaay gi, gu ñu tegtal ak noflaayu dund.

“Sarxalkat yi ak njiit yu Yawut ya bañoon nañu Yeesu; waaye mbooloom nit ñi daan nañu dawsì ngir déglu ay kàdduyam yu xel mu rafet te seede ay jëfam yu am doole. Xelum nit ña yëngu woon na lool ci yéene gu gëna xóot, te ak tiit ak yëngu-yëngu ñu topp Yeesu ngir dëgg ndigalam ak njàngalem jàngalekat bii yéeme. Ñu bare ci njiit ña gëm nañu ko, waaye ñoom ànd ak ragal, ñu ñemeewul wax seen ngëm, ndaxte dañu ragaloon ñu dàq leen ca jàngu ba. Sarxalkat ya ak mag ña dogal nañu ne war nañu def dara ngir jëlee xelum nit ñi soral ko Yeesu. Dañu ragaloon ne nit ñépp dinañu gëm ci moom. Gisuñu woon benn kaaraange ci seen bopp. War nañu woon a ñàkk seen taxawaay mbaa reye Yeesu. Te gannaaw bu ñu ko reyée, dinañu desaat ay nit yu nekk seeni seede yuy dund ci dooleem. Yeesu dekkaloon na Lasaar ci biir néew ba, te dañu ragaloon ne bu ñu reyée Yeesu, Lasaar dina seede ci dooleem gu mag. Nit ñi daan nañu dawsì ngir gis ki ñu dekkaloo woon ci dee ba, te njiit ña dogal nañu rey itam Lasaar, ngir dindi bannexu yëngu-yëngu boobu. Noonu dinañu delloo xelum nit ña ci aada ak njàngale yi nit ñi sos, ci fey asaka ci nana ak ru, te amaat seen yitte ak seen noot ci ñoom. Ñu dëggoo nañu jàpp Yeesu su fekkee ne mu ñàkk nit ñi; ndaxte su ñu ko jéemee jàpp ci biir mbooloo, bi xelum nit ñépp tàmbalee taq ci moom, kon dinañu leen sànni ay doj.” Early Writings, 165.

Ci 18 sulet 2020, ñaari seede yi ci Kàddug Yàlla bi nekk ci Peeñ mi dañoo rey, te ñaareelu malaaka ak waxtu yéex bi agsi. Ci 31 desàmbar 2023, ñaari jëf-jëfu dekkital bi tambali. Jëf-jëf bu njëkk bi mooy doxalin wi; ñaareelu jëf-jëf bi mooy taxawal kër Yàlla gi ci kaw doxalin wi. Mbooloom Àddina Bésib Noppalu bu juróom-ñaareel, buy Laodise, bañ na ndaje gi dale ca jamono ji mu juddoo ci 1989, te ba tey mu ngi koy bañ ba tey. Léegi nag, gannaaw seede yi ñu bañ, yi ñoom daan yaakaar ne dee nañu, dundaat nañu; dinañu gën a bañ ndaje gi. Dinañu werante ci mbirum yégleb 18 sulet 2020 ak mer mu tàng ni bi Yawut ya ame woon ci dekkital Lasaar. Ci jaar-jaaru nattu kër Yàlla gi, Piyeer dina tontu seen jiiñ yu jubulwul, dajale tegtal téereb Yoel ni mooy tontu

bi ci seeni fen yépp.

Dinu jàng mi dinañu ko wéyal ci bind bi ci topp.